

KVL til Randers

- notat af cand. agro. Jens Peter Hansen

Baggrund

I marts 2001 foranledigede Kristelig Folkeparti forespørgselsdebat F40, hvor Folketinget enstemmigt vedtog beslutningsforslag V69, hvor den daværende regering bl.a. blev pålagt inden udgangen af 2001 at udarbejde og fremlægge en analyse af mulighederne for udflytning af eksisterende statslige institutioner og arbejdspladser fra Hovedstadsområdet til den øvrige del af landet samt at fremlægge konkrete planer om udflytning af et antal eksisterende statslige arbejdspladser med henblik på at styrke udviklingen i de dele af landet, hvor udviklingen er svagest.

Resultatet blev i første omgang rapporten "Udflytning af statslige arbejdspladser – analyse" fra Erhvervs- og Boligstyrelsen i 2002.

Siden er der ikke sket meget fra regeringens side.

De jysk-fynske amter sendte i april 2004 et konkret forslag til regeringen om udflytning af syv statslige institutioner fra hovedstadsområdet til Jylland-Fyn. Dette initiativ blev fulgt op af en COWI analyse præsenteret oktober 2005. Analysen viste bl.a., at KVL med fordel kan udflyttes.

I sommeren 2005 nedsatte videnskabsministeren og fødevareministeren et udvalg, der fik som opgave at vurdere muligheder for at fusionere KVL og DJF og angive forventninger om, hvordan dette kan styrke det relevante forskningspotentiale inden for disse to institutioner herunder også hvordan andre universiteter/ forskningsinstitutioner kan indgå i forpligtende samarbejder eller evt. fusion. Udvalget skal endvidere fremkomme med overordnede betragtninger om den geografiske placering af aktiviteterne. Udvalget afleverer sin rapport inden 1. december 2005 til videnskabsministeren og fødevareministeren.

Set i lyset af ovenstående samt en stigende politisk velvilje, er der grundlag for at forvente en udflytning af KVL inden for en kortere årrække.

Spørgsmålet er – hvor skal KVL placeres?

KVL til Randers

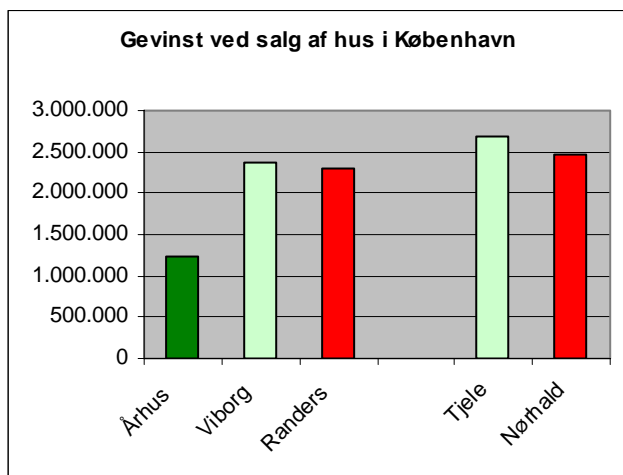
Randers er det oplagte valg, idet en placering af KVL ved Randers er i overensstemmelse med såvel **Vækstsporet**¹ som **Ligestillingssporet**, når sidstnævnte ses relativt til alternative placeringer.

¹ Uddrag fra 2002 rapporten: Der tegner sig således to mulige retninger for en udflytning af statslige institutioner: Et **ligestillingsspor**, hvor sigtet primært er at udjævne forskelle i regionernes økonomiske og beskæftigelsesmæssige situation, og et **vækstspor**, hvor sigtet er at bidrage til en selv bærende vækst i modtageområdet.

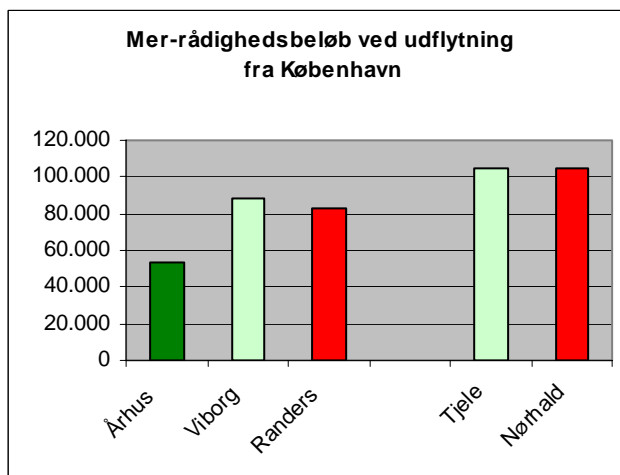
Omkring Vækstsporet

- Randers er geografisk placeret med under 30 min. til såvel Skejby som Foulum og under 45 min. til Ålborg Universitet og dennes aktiviteter indenfor robotteknologi og vision.
- Randers har med motorvej og jernbane trafikal infrastruktur til at sikre hurtig transport trafikalt knudepunkt til at sikre hurtig transport – også til alternative jobmuligheder
- Hovedsædet for Danish Crown er placeret i Randers.
- Husprisernes niveau i Randers og opland er væsentligt lavere end København og også noget lavere end Århus, jf. fig. 1. Det er en kontant motivation til at få nuværende ansatte til at flytte med over = viden bevares i institutionen.
- Rådighedsbeløbet i Randers og opland er betydelige højere end København og Århus jf. fig. 2. Igen en motivationsfaktor for at flytte med over.
- Den kommende Randers kommune har nærmest en ideel udformning med Danmarks 6. største by i midten omgivet af landdistrikter, således at der er rigtig gode muligheder for bosætning i landlige omgivelser uden at miste storbyens tilbud.
- Mariager Fjord og Gudenåen vil bidrage til at gøre KVLs miljøforskning konkret og nærværende.
- Randers har et stort udbud af prisgunstige lejligheder, der vil være velegnede for de studerende.

Figur 1. Prisforskellen på et 135 m² hus i forhold til samme hus i København. Kilde: www.danmarkshuset.dk

Figur 2. Det årlige mer-rådighedsbeløb i forhold til København. Se forudsætninger på www.sonderjylland.dk

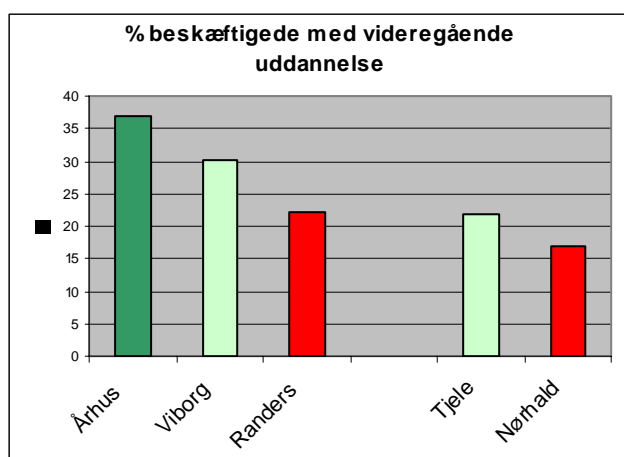
Omkring Ligestillingsporet

Randers er naturligvis ikke et decideret udkantsområde. Men sammenlignet med især Århus og til dels Viborg halter Randers bagefter.

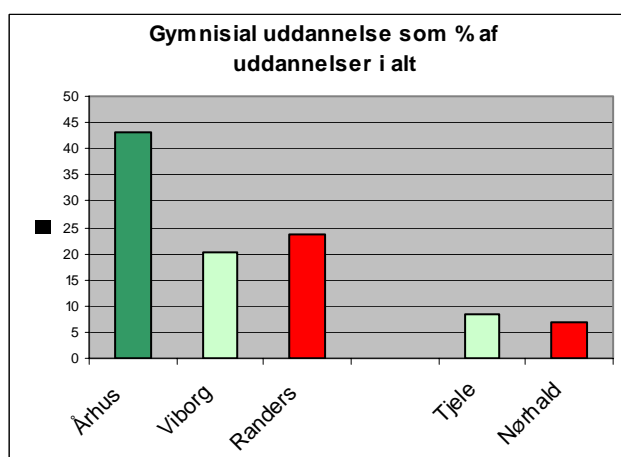
Historisk var Randers en gammel industriby – sådan er det ikke længere jf. Berlingske Nyhedsmagasin fra 28. oktober: *Efter fusionen med NEG Micon ligger Vestas nye internationale hovedsæde i Randers. Det er hårdt tiltrængt for byen, der har mistet tre af fire store virksomheder siden 1995. Og det er hårdt tiltrængt for egnen mellem Randers og Aalborg, der er støvsuget for store hovedsæder.*

Antallet af beskæftigede med kort, mellemlang og lang uddannelse er i Randers væsentlige lavere end Viborg og Århus. jf. fig. 3. Det giver en tydelig social i form af, at børnene har en mindre tilbøjelighed til at vælge gymnasiale uddannelser jf. fig. 4.

Figur 3. Pct. beskæftigede med kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse. Danmarks Statistik, HFU2: Befolkningens højeste fuldførte uddannelse (15-69 år) efter område, alder, køn og arbejdsmarkedstilknnytning, 2003.

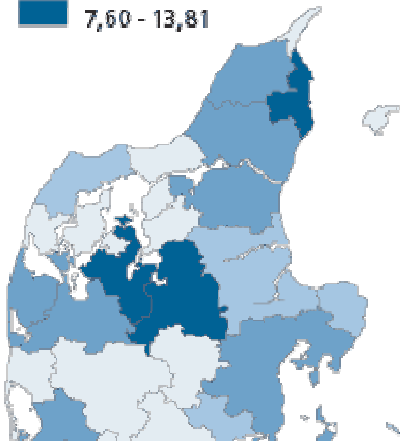
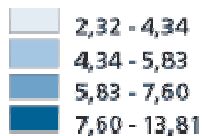
Figur 4. Gymnasiale uddannelser som pct. af uddannelser i alt. Danmarks Statistik, HFU2: Befolkningens højeste fuldførte uddannelse (15-69 år) efter område, alder, køn og arbejdsmarkedstilknnytning, 2003.

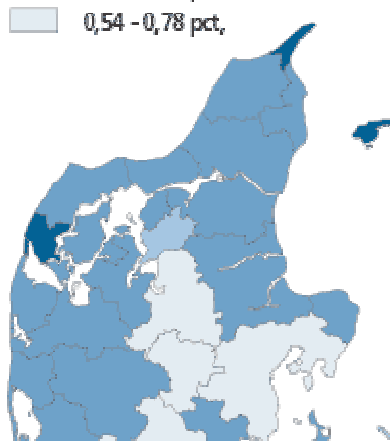
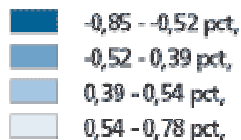
I rapporten "Udflytning af statslige arbejdspladser – analyse" fra Erhvervs- og Boligstyrelsen i 2002 blev der lavet en række analyser med udgangspunkt i pendlingsbaserede arbejdsmarkedsregioner². Disse analyser fokuserede bl.a. på forskelle i antal statslig ansatte (fig. 5); befolkningstilvæksten (fig. 6) samt en samlet opgørelse over indikatorer for regional udvikling (fig. 7). Som det fremgår, halter Randers regionen efter både Århus og Viborg.

² En arbejdsmarkedsregion er defineret som et område, hvor antallet af beskæftigede, der bor og arbejder i samme område er mere end dobbelt så stort som antallet af udpendlere og indpendlere.

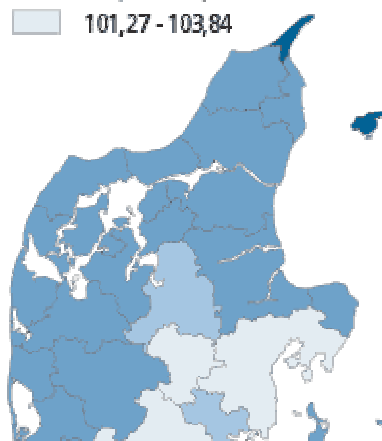
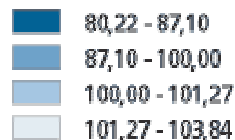
Figur 5. Statslig ansatte i forhold til den samlede beskæftigelse i 2000, fordelt efter arbejdsmarkedsregion. Udsnit af fig. 3.2 i 2002 rapport.

Figur 6. Gennemsnitlig årlig vækst i befolkningstallet 1992-2002. Udsnit af fig. 4.1 i 2002 rapport.

Figur 7. Indikatoren for den samlede regionale udvikling, fordelt efter arbejdsmarkedsregioner. Indeks (Landsgns. =100). Udsnit af fig. 4.7 i 2002 rapport.

KVL til Foulum og Skejby?

COWI rapporten udarbejdet for det Jysk-fynske erhvervssamarbejde peger på Foulum og Skejby som mulig lokalisering for KVL.

Argumentationen er at her findes både Danmarks JordbrugsForskning, (DJF), Aarhus Universitet samt Landbrugets Rådgivningscenter. Dertil kommer store virksomheder som Danish Crown og Arla mv.

Det skitseres at modellen kan være, at de områder, der naturligt relaterer sig til DJFs aktiviteter - dvs. det anvendelsesorienterede og eksperimentelle i forhold til dyr og planter - kan placeres ved Foulum, og basisfag mv. kan placeres i Skejby.

Den argumentation holder ikke. Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, benyttes til at underbygge Skejby placeringen, men samtidig siges, at det anvendelsesorienterede skal placeres ved Foulum – dvs. længst væk fra det absolut anvendelsesorienterede Landscenter i Skejby.

Referencer

På siden <http://www.jenspeterhansen.dk/kvtilranders.html> findes links til online versioner af omtalte rapporter mm.